Canlyniadau Cam 1: Ymatebion Cynghorau Cymuned / Tref, grwpiau a mudiadau Bro Peris

DRAFT

Crynodeb Drafft (Ionawr 2022)

1. Cyflwyniad

1.1 Bwriad y prosiect 'Ardal Ni 2035' ydi cynnal sgwrs a thrafod efo cymunedau lleol er mwyn adnabod be sy'n bwysig i drigolion a sut hoffan nhw weld yr ardal yn datblygu dros y 10-15 mlynedd nesaf.

1.2 Ein bwriad yw cyd-weithio a chyd-ddatblygu datrysiadau gyda sefydliadau, grwpiau ac unigolion. Ar ddiwedd y prosiect bydd 13 fframwaith adfywio penodol sy'n adlewyrchu dyheadau cymunedau lleol.

1.3 Fel rhan gyntaf i'r gwaith, cynhaliwyd sgyrsiau cychwynnol gyda Chynghorwyr, Cynghorau Cymuned a Thref a grwpiau adfywio lleol er mwyn sefydlu:

- Beth sy'n dda am yr ardal?
- Beth sydd ddim mor dda am yr ardal?
- Pa newidiadau fyswch chi'n dymuno eu gweld yn digwydd yn eich ardal yn ystod y 15 mlynedd nesaf, fysa'n gwneud eich ardal yn well lle i fyw ynddi?

1.4 Anfonwyd gwahoddiad, ynghyd a datganiadau ardal (sef llyfrynnau oedd yn crynhoi'r prif ddata economaidd, cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol) i holl Gynghorwyr, Gynghorau Cymuned a'r prif grwpiau lleol.

1.5 Rhwng Medi a Tachwedd, 2021 cynhaliwyd trafodaeth gyda **23** o Gynghorau Cymuned / Tref, mudiadau, grwpiau ac Aelodau lleol Bro Peris.

1.6 Mae trafodaethau cychwynnol hefyd wedi eu cynnal gyda phobl ifanc yr ardal drwy'r gwasanaeth ieuenctid. Mae crynodeb o'r ymatebion i'r cwestiynau yn **atodiad 3.**

DRAFT

2. Beth sy’n dda am eich ardal?

Dyma’r pethau oedd Cynghorau Cymuned / Tref, grwpiau a mudiadau Bro Peris yn nodi oedd yn **dda** am eu hardal:

Thema	Nifer wnaeth nodi hyn yn eu hymateb
Yr iaith / diwylliant Gymraeg	12
Amgylchedd ac agosatrwydd at atyniadau naturiol e.e. mynyddoedd, lan y môr a chefn gwlad	9
Ysbryd a chyfeillgarwch cymunedol	8
Darpariaeth addysg ac ysgolion da	7
Llwybrau cerdded a beicio a llwybr arfordir	6
Ardal ddiogel a saff	6
Treftadaeth a hanes yr ardal	4
Adnoddau iechyd – ysbyty, fferyllfa, meddygfa	4
Cyfleusterau hamdden e.e. Canolfan, Sinema, Llyfrgell	4
Gweithgareddau cymdeithasol e.e. clybiau chwaraeon, corau	4
Mwynderau a chyfleusterau fel siopau, caffis, bwytai	3
Gweithgareddau a chyfleoedd i bobl ifanc	3
Mudiadau, elusennau, mentrau a grwpiau gweithredol	3
Ardal glan a thaclus	3
Cynnyrch a busnesau lleol	3
Potensial ynni adnewyddadwy	2
Cyfleoedd a manteision denu twristiaeth / ymwelwyr	1
Gwirfoddolwyr	1
Aer glan / dim llygredd	1
Darpariaeth/cyflwr tai	1
Economi cryf / dim llawer o dlodi	1
Ardal efo traddodiad creadigol / celfyddydol	1
Rhandiroedd cymunedol Caban Cyf	1
Uwchraddio Neuadd Rhiwlas wedi gwneud gwahaniaeth mawr	1

DRAFT

3. Beth sydd ddim mor dda am eich ardal?

Dyma'r prif bethau oedd Cynghorau Cymuned / Tref, grwpiau a mudiadau Bro Peris yn nodi oedd **ddim mor dda** am eu hardal:

Thema	Nifer wnaeth nodi hyn yn eu hymateb
Problemau yn ymwneud a pharcio	13
Trafnidiaeth gyhoeddus a rhwydwaith bws annigonol	12
Sbwriel, blerwch ac edrychiad cyffredinol yr ardal	8
Nifer o ail dai a thai haf yn yr ardal	8
Problemau ac effaith gor-dwristiaeth	6
Pryderon am gyflwr ffyrdd a thraffig	6
Diffyg darpariaeth a gweithgareddau i bobl ifanc e.e. clwb ieuenctid	6
Diffyg tai fforddiadwy i bobl leol	5
Diffyg swyddi cyflog uchel / llawn amser	5
Pryderon am ddarpariaeth iechyd, lles a gofal	5
Yr iaith / diwylliant yn colli tir	4
Materion yn ymwneud â darpariaeth addysg / lleoliad ysgolion	4
Angen denu pobl i fod yn rhan o Gynghorau Cymuned / Pwyllgorau	3
Economi leol – diffyg adnoddau a siopau yn cau	3
Dim man ymgynnull / hwb cymunedol	3
Diffyg llwybrau cerdded a beicio o safon / diogel	3
Cyflwr gwael tai	3
Diffyg darpariaeth a chyfleusterau pêl droed	2
Gormod o ddigwyddiadau mewn rhai rhannau o'r ardal e.e. rasys	2
Rhaniad o fewn yr ardal	2
Costau gweithgareddau yn yr ardal	1
Band eang / cysylltiad we wael	1
Tlodi yn yr ardal	1
Angen i Cyngor Gwynedd i roi cefnogaeth/hyfforddiant i Gyngor Cymuned	1
Camddefnyddio cyffuriau ac alcohol	1
Ymddygiad gwrthgymdeithasol	1
Dim digon o dai newydd yn cael eu hadeiladu	1
Diffyg gweithgareddau i bobl hŷn	1
Busnesau lleol angen cefnogaeth	1
Problemau efo tudalen gwefan gymunedol	1
Diffyg cyfathrebu ynglŷn â'r Neuadd Goffa Llanrug	1
Angen gwell rheolaeth a Phwyllgor i Neuadd Gymunedol Waunfawr	1
Diffyg cydweithio rhwng mudiadau a Chynghorau Cymuned	1
Ffynhonnell egni gwyrdd ddim yn gynaliadwy	1

DRAFT

Pentrefi e.e. Rhiwlas ddim yn elwa o prosiectau cyfagos e.e. Safle Treftadaeth, Ynni Ogwen	1

4. Pa newidiadau fyswch chi'n dymuno eu gweld yn digwydd yn eich ardal yn ystod y 15 mlynedd nesaf, fysa'n gwneud eich ardal yn well lle i fyw ynddi? (adnabod hyd at 3 newid)

Dyma'r prif newidiadau oedd Cynghorau Cymuned / Tref, grwpiau a mudiadau Ardal Llŷn am eu gweld yn digwydd yn ystod y 15 mlynedd nesaf:

Thema	Nifer wnaeth nodi hyn yn eu hymateb
Cynlluniau i sicrhau tai sy'n addas i anghenion bobl leol	11
Cefnogi busnesau i sefydlu a ffynnu yn lleol	9
Cynllun Twristiaeth Gynaliadwy glir yn ei le er mwyn cael gwell rheolaeth ar dwristiaeth ac uchafu potensial economaidd	9
Gwell rheolaeth parcio ar gyfer ymwelwyr a phobol leol	8
Gwella cyfleusterau ac adnoddau cymunedol lleol er mwyn dod a phobl at ei gilydd e.e. clybiau, ffair haf, dosbarthiadau	8
Ardal fwy gwyrdd - ynni adnewyddadwy, di-blastig, pwyntiau gwefru	8
Cynnal a datblygu llwybrau cyhoeddus, llwybrau beicio a cherdded	8
Cymunedau yn cymryd rheolaeth o asedau ac yn fwy annibynnol er mwyn cyfarch anghenion lleol e.e. Ysgol Cwm y Glo	7
Gwella edrychiad yr ardal – strydoedd glan, mwy o finiau, blodau	7
Datblygu'r Cynghorau Cymuned a rhoi cefnogaeth / sgiliau addas i aelodau	7
Creu gwaith a swyddi gwerth uchel	6
Trafnidiaeth gyhoeddus – hygyrch, integredig ac addas i anghenion lleol	6
Gwell cydweithio ar lefel lleol e.e. Rhwng mudiadau, mentrau, grwpiau a Chynghorau Cymuned	5
Darparu rhagor o gyfleusterau ar gyfer pobl ifanc	5
Deddfwriaeth er mwyn cael gwell reolaeth ar dai haf / ail gartrefi	4
Pobl ifanc i gymryd rhan fwy gweithredol yn eu cymuned	4
Mwy anogaeth i'r iaith / diwylliant er mwyn ffynnu a helpu dysgwyr	4
Cae pêl droed	3
Buddsoddi er mwyn gwella ffyrdd yr ardal	3
Taclo problemau llifogydd	2
Creu is-adeiladaeth band eang	2
Mwy o gefnogaeth i iechyd a llesiant meddyliol	1
Taclo problem cyffuriau ac alcohol ac ymddygiad gwrthgymdeithasol	1
Mwy o ofod gwag mewn mynwentydd	1
Canolfan Iechyd i blant ac oedolion	1
Darparu rhagor o gyfleusterau ar gyfer pobl hŷn	1
Cyfleoedd i wella cymuned drwy gelfyddydau	1

DRAFT

Gwaith diogelu a hyrwyddo henebion	1
Dim tlodi	1
Ymchwiliad nifer rhandiroedd	1

5. Cwestiynau ychwanegol

5.1 Pwy yw'r prif sefydliadau a grwpiau fyddai'n gallu dod at ei gilydd i gyflawni'r newid sydd eu angen?

Dyma restr o'r holl sefydliadau a grwpiau oedd yn cael eu nodi mewn ymateb i'r cwestiwn yma yn Bro Peris:

- Cyngor Gwynedd
- Ysgolion
- Grwpiau Cymunedol
- Tyddyn Teg
- Menter Fachwen
- Antur Waunfawr
- Grŵp Adfywio Llanberis
- Yr Heddlu
- Cynghorwyr Lleol
- Engie
- Ynni Padarn Peris
- Sefydliadau Celfyddydol
- Sefydliadau RSPB/ BTO
- Bwrdd Iechyd
- Clwb Ieuenctid
- Llywodraeth San Steffan
- Elusennau
- Cadwch Gymru'n Daclus
- Mudiad Ysgol Meithrin
- Cynghorau Cymuned / Tref
- Y Band
- Clybiau Pêl-droed
- Parc Cenedlaethol
- Llywodraeth Cymru
- Busnesau Lleol
- Amgueddfa Lechi
- Parc Padarn
- Rhwydweithiau Amgylcheddol
- Prosiect GwyrddNi
- Cyfoeth Naturiol
- Merched y Wawr
- Mudiadau gwirfoddol
- Neuadd Gymuned
- Busnesau mawr e.e. McDonalds
- Grŵp Cynefin
- Cynllun Heneiddio'n Dda (Age Cymru)
- Hunaniaith
- Men's Shed

5.2 Ydych chi'n ymwybodol o unrhyw waith ymgynghori lleol sydd wedi digwydd yn y flwyddyn ddiwethaf?

Ymgynghoriad Pwyllgor Neuadd Rhiwlas ar gynlluniau Uwchraddio'r Neuadd

5.3 Materion eraill yn ymwneud a'r gwaith Ardal Ni 2035 oedd wedi codi yn Bro Peris:

- Methodoleg cyd-gynhyrchu yn bwysig ar gyfer ymateb i newid hinsawdd.
- Wrth symud ymlaen i siarad yn ehangach hefo cymunedau yn y prosiect yma, yn dymuno cynnal cyfarfodydd wyneb yn wyneb gan bod llawer ddim yn defnyddio technoleg ac bod angen sicrhau bod y sgyrsiau a'r wybodaeth yn hygyrch i bawb.
- Grwp Adfywio Llanberis wedi ei ffurfio yn gymharol ddiweddar gan Gyngor Gwynedd, grwp ac iddo amryw o is baneli yn edrych ar wahanol agweddau ar fywyd Llanberis.
- Sylwadau yn ymwneud â adeilad Mynydd Gwefru ac angen i'r Cyngor roi pwysau er mwyn sicrhau bod y safle yn mynd i ymateb i ddeuadau'r Cymunedau.